

Vergaderdatum 2 april 2026
Agendapunt 4e

Portefeuillehouder Delhez

Adviesnota Algemeen Bestuur

Onderwerp

Inkoopbeleid en algemene inkoopvoorwaarden

Overwegingen

Het huidige inkoopbeleid van VRBZO dateert uit 2017. Sindsdien zijn zowel de maatschappelijke verwachtingen als de strategische kaders rondom inkoop veranderd. Het beleid biedt nog wel een basis voor rechtmatig en doelmatig inkopen, maar sluit onvoldoende aan bij actuele opgaven zoals duurzaamheid en sociale impact. Daardoor ontbreekt sturing op de bredere rol die inkoop kan vervullen bij het realiseren van maatschappelijke meerwaarde, rechtmatigheid en doelmatigheid.

Daarnaast is de praktijkervaring van de afgelopen jaren aanleiding om het beleid te actualiseren. VRBZO heeft behoefte aan meer grip op inkoopafwegingen, zoals rondom informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens. Het nieuwe beleid biedt duidelijkere kaders maar laat tegelijkertijd, onder de juiste voorwaarden, ruimte voor maatwerk.

VRBZO sluit aan bij de lijn van de regiogemeenten op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven. Bij aanbestedingen worden duurzaamheids- en sociale criteria actief onderzocht en indien mogelijk toegepast. Voor wat betreft de integriteit wordt aangesloten bij de uitgangspunten van “Zo zijn onze manieren”.

Verder wordt het drempelbedrag voor de inkoopstrategie opgehoogd en worden, afhankelijk van de totale opdrachtwaarde, passende aanbestedingstrajecten voorgeschreven.

Tot slot is vastgelegd hoe de inkoopstrategie formeel moet worden geaccordeerd, zodat altijd de juiste personen op de hoogte zijn en het proces transparant en zorgvuldig verloopt.

De inkoopvoorwaarden van VRBZO zijn vastgesteld in 2013 en gebaseerd op de VNG-inkoopvoorwaarden van dat moment. De VNG heeft deze voorwaarden recent geactualiseerd. Bizob heeft naar aanleiding hiervan een aanvullend addendum opgesteld. De geactualiseerde VNG-inkoopvoorwaarden inclusief het addendum van Bizob wordt ter vaststelling voorgelegd.

Aanpak

Voor het opstellen van dit inkoopbeleid is gebruikgemaakt van het format dat door Bizob is ontwikkeld. Dit format biedt een duidelijke structuur en sluit aan bij de werkwijze die in de regio al breder wordt toegepast.

Om het beleid goed te laten aansluiten bij de specifieke context en ambities van VRBZO, zijn vervolgens enkele sessies gehouden met leden van het managementteam. De input is in het beleid uitgewerkt in concrete beleidskeuzes. Het beleid wordt nu ter goedkeuring voorgelegd, zodat het inkoopbeleid kan worden vastgesteld en geïmplementeerd. Hieronder worden de belangrijkste onderwerpen en de beleidskeuzes nader toegelicht.

Ambitie Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap

Voorstel is dezelfde duurzaamheidsambitie als meeste regiogemeenten te hanteren. Dat wil zeggen; VRBZO past maatwerk toe in het realiseren van duurzame oplossingen en motiveert de gemaakte keuzes in de inkoopstrategie. Als ondergrens worden de door het ministerie vastgestelde duurzaamheidscriteria toegepast.

Mogelijkheden voor het toepassen van extra duurzaamheidscriteria worden actief onderzocht. Ook social return wordt toegepast daar waar mogelijk. VRBZO past maatwerk toe in het realiseren van sociale waarde en motiveert de gemaakte keuzes in de inkoopstrategie.

Inkoopstrategie

De inkoopstrategie is een wettelijk verplicht document en vormt een belangrijk instrument om te sturen op inkoop. Het document markeert het startpunt van een inkooptraject en bevat de gemotiveerde afwegingen ten aanzien van onder andere doel, kosten, kwaliteit en aanpak.

Door toepassing van de juiste workflow wordt geborgd dat relevante belanghebbenden tijdig betrokken zijn, en dat besluitvorming op een transparante en zorgvuldige wijze plaatsvindt.

Een inkoopstrategie is verplicht voor alle inkooptrajecten:

- waarbij persoonsgegevens worden verwerkt;
- waarbij een applicatie of informatiesysteem wordt ingekocht;
- waarbij het te verwerven product of dienst direct van belang is voor de primaire bedrijfsprocessen.

Voor alle andere inkooptrajecten is de totale opdrachtwaarde van belang:

- Tot € 10.000 incl. btw
→ *Geen inkoopstrategie t.b.v. het verminderen van administratieve lasten voor VRBZO*
- Tussen € 10.000 en € 40.000 incl. btw
→ *Eenvoudige inkoopstrategie*
- Boven € 40.000 incl. btw
→ *Uitgebreide inkoopstrategie*

Voor het vaststellen van een inkoopstrategie is een positief advies van de inkoopadviseur vereist. De inkoopadviseur toetst de inkoopstrategie aan de kaders die zijn vastgelegd in het inkoopbeleid. Na een positief advies wordt de inkoopstrategie ter accordering voorgelegd aan één managementniveau hoger dan de verantwoordelijke budgethouder, evenals aan de tekengerechtigde conform de geldende mandaatregeling. Bij een inkoopstrategie voor een opdrachtwaarde van meer dan €50.000,- tekent zowel de directeur als het betreffende sectorhoofd.

Voorgeschreven inkooptrajecten

Om duidelijkheid en uniformiteit te waarborgen, worden de volgende inkooptrajecten voorgeschreven op basis van de opdrachtwaarde (berekend over vier jaar) voor de betreffende productgroep binnen VRBZO:

- Tot € 40.000 (incl. BTW)
Enkelvoudig onderhands (één offerte). Aanvullend kan een marktonderzoek worden uitgevoerd om prijzen en kwaliteit in de markt te vergelijken.
- Tussen € 40.000 (incl. BTW) en de Europese aanbestedingsdrempel
Meervoudig onderhands (drie tot vijf offertes).
- Boven de Europese aanbestedingsdrempel
Europees openbaar.

Afwijkingen van het inkoopbeleid zijn slechts mogelijk voor zover dit wettelijk is toegestaan en mits deze afwijking expliciet is gemotiveerd en vastgelegd in de inkoopstrategie. De inkoopstrategie wordt daarbij vastgesteld volgens de reguliere accorderingslijn en met expliciete instemming van de Directeur van VRBZO.

Relatie en gevolgen

Het nieuwe inkoopbeleid sluit in belangrijke mate aan bij de lijn die VRBZO de afgelopen jaren heeft gevolgd. Hiermee wordt de continuïteit geborgd en is er herkenning voor medewerkers en partners.

Het inkoopbeleid volgt de integriteitsregels uit "Zo zijn onze manieren". Op dit moment bieden deze integriteitsregels geen ruimte om in te kopen bij medewerkers en vrijwilligers. Hoewel dit belangenverstrengeling voorkomt en bijdraagt aan transparantie en integriteit, wordt dit beleid geregeld niet gevolgd. Met name bij kleine leveringen door bedrijven van vrijwilligers.

Omdat deze afwijking van beleid te voorkomen, wordt een aanpassing van het beleid geadviseerd en/of zal het beleid beter moeten worden gehandhaafd door de organisatie.

Op aanwijzing van de bestuurlijk en juridisch adviseur wordt het inkoopbeleid vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Na vaststelling zijn de inkoopmedewerkers verantwoordelijk voor het actief uitdragen en toepassen van het beleid in de dagelijkse praktijk.

Leidinggevenden hebben de verantwoordelijkheid om het beleid te hanteren en te handhaven binnen hun sectoren, afdelingen en teams, zodat de uitgangspunten consequent in de gehele organisatie worden toegepast.

Ter ondersteuning van de implementatie wordt in ieder geval aan leidinggevenden een presentatie verzorgd over de inhoud en toepassing van het nieuwe inkoopbeleid. Tijdens deze sessie wordt tevens geïnventariseerd welke aanvullende behoeften er in de organisatie bestaan om de naleving verder te versterken.

Communicatie

De vaststelling van het inkoopbeleid zal breed worden gecommuniceerd via de interne communicatiekanalen van VRBZO. Daarnaast worden de budgethouders rechtstreeks geïnformeerd, zodat zij tijdig op de hoogte zijn van de nieuwe afspraken en richtlijnen.

Om de implementatie te ondersteunen, wordt de communicatie aangevuld met een praktische handleiding. Hierin staan de te doorlopen stappen volgens het nieuwe inkoopbeleid overzichtelijk beschreven, zodat medewerkers en leidinggevenden het beleid correct en eenduidig kunnen toepassen.